

VIE NY BE L I E T U V N I K U

„Vienybė Lietuvniku“

Išleina kas trečiadienį

Brooklyn, N. Y.

Prenumerata metams:

Suvenytose Valstijose ir

Kanadoje \$2.00.

Europo ir kitur \$2.50

Prenumerata mokama iš vir-

šaus. Prenumeratos metas

skaitosi nuo laiko užsirašymo,

ne nuo Naujo Meto.

Apgarsinimų prekių klaus-

kie laišku.

J. J. PAUKŠTIS K. BRAZYS,

120-124 Grand st.

Brooklyn, N. Y.

Visuomenes, literaturos ir politikos savaitinis laikraštis.

Nr. 39.

Brooklyn, N. Y., Branch—Plymouth, Pa. 29 d. Rugsėjo (September) 1909 m.

ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER OCTOBER 23, 1907 AT THE POST OFFICE AT BROOKLYN, N. Y., UNDER ACT OF MARCH 3-RD, 1879.

Metai XXIV

Mums reikia daugiau kritikos.

Tankiai skaituose laikraščiuose „rimtuju“ autorų straipsnius, kur barą kritikus ir tvirtina, kad kritika mums ne reikalinga, kad ji atima norą intelligentams (inteligentais suprantai tik advokatus, gydytojus ar baigius augštessi mokslo, bet žmogus, kadir lavensnis už jūs visus, o neturintis diplomo, pagal „rimtusius“ autorius nera inteligen- tu) ka-nors visuomenės dirvoje veikt; tvirtina, kad kritika yra asmeniškas šmeižimas rasytojui, kad ji virsta į bergždžią polemiką ir užibaigia skandalu. Vienok panašus tvirtinimas yra absurdus.

Kritika yra tik apkalbėjimas kokio-nors daiko ar darbo. Kritiku yra tas; kuris apkalba ir ištiria daiktą, darbą ar apsireiškimą žiuriu iš savo vienos ar kurių nors principų. (Kritika teologo turės dideli skirtumą nuo kritikos ateisto, nors kritikuojamasis bus taspats veikalas). Be kritikos pavienė ypatia ar visa draugija negali žingsnio žengti, taip lygiai kaip negalimas yra be apsvarstymo jokis darbas. Kudikis kritikuoja motiną — kodel ji ji bara už bėgijojimą gatvėje; mergina kritikuoja jau- nikį; darbininkas darbdavę ir darbą, darbdavus darbininką. Laikraščio redaktorius kritiškai žiuri į bendradarbių, leidėjas gi kritiskai nusisypso. Pradedant mažiausio, ir bai-giant augščiausio protiško išsilavinimo žmogų visi, visados, visur ir viską kritikuoja. Ne-kritikavęs butų Kopernikus senus palikimus, tai nebutų atradės žemės sukimosi; nežiu-rejės butų Marksas kritiskai į draugijos surėdymą, tai nebutų paraše „Kapitolo“; jei bu-tų atkreipę atidžiai kritiką Rusijos social-revolucionie-riai, tai nebutų buvusi pasauly padrebinanti Azevo drama. Kritikai nieks negali užkirsti keliai; jei jos neįsileis laikraščiai, tai ji vistiek liks kiekvieno skaitojo mintyje.

Mes duodam laisvę rašytojams, kodėl ja mes norim atimti nuo kritikų? Literatura ir kritika tegali išsiyystoti duodant joms pilną laisvę. Tu- rim mes dailiajį literatūrą, kodel gi mes nebenorim dailio-sios kritikos?

Vieno nuo kritikos reikalau-kim: kad ji neperžengtų rube-zius mandagumo ir duotų tei-singą ištarmę. Katrą ir mes

nors ir jie pagiriančią kritiką mēgsta; jie tik nenori, kad jū klaidos butų visuomenei paro-domos — reiškia, jie nori, kad visuomenė duotusi save jū klaidomis sūvedžioti.

Jei butų pas mus iš dirbusi kritika, ne kiltų a la Bagčiaus komedijos, nereikėtų sodint ant dieviškų sostų Antonovus, Žagarus, Jurgelionius; nereikėtų fondų Rutkaus brošiūroms; nedugtų tiek daug laikraščių, bet tobulintuši seniejie. Darbas ir literatura be kritikos negalimi.

Kritikos padėjimas pas mus daugiau kaip apverktinas. Ją bijo išleist laikraštin redaktorius, kad nenubaidyti „rimtuosius“ bendradarbius; jos bijo ir leidėjas, — neduok Alache, pasityčiot kiti laikraščiai, — kad ir tas patsai kritikas neapsipažinė da net su tuom, kas tai yra kritika. Iš kitos pusės, argali pas mus but rimta kritika, jei mes neapkenčiam kritikų tik vien delto, kad jie kritikuoją ir sukriticuoją mūsų šventai priimtus r pagirtus veikalus? Ar gali kritikas išvengti neužgavęs Gloria mundi kurio nors autoriaus tuščio veikalo? Ne. Bet už tai mes kritiką perse kiojam. Pas kitus to nėra, bet pas mus. Dėl aiškumo prive- siu vieną pavyzdį.

Jei kritikas paimitų Upton Sinclair'o „Raistą“ ir pasaky-tų: — „Silpnas veikalas; pa-saulini pasiekimai dave jam šalis dolerių dėlei kritikos tų pačių dolerių. Siuzetas „Rai-sto“ iki nec plus ultra — dabantinis. Ižanga — tai pati nuobodieji dienos atitikimai. Snelairis toliau fotografavimo neina, nors fotografija padabina trupučiai fantazijos. Siauras žodžių leksikonas. Veiklas neturi jokios dailiskos ver-tės, ir jei lietuviams naudin-gas, tai tik tuom, kad svetimtaučiai per ji pažieta lietu-vius.“ — Nors panaši kritika ir butų teisinga, bet ji sukeltu skandalą: juk mes ir į tokius veikalus, kaip „Raistas“ pri-pratome žiurėti, kaip į šventi-nyčias ar dogmas, ir kritikas liktų apšauktas nesubrendelio.

Mes duodam laisvę rašytojams, kodėl ja mes norim atimti nuo kritikų? Literatura ir kritika tegali išsiyystoti duo-dant joms pilną laisvę. Tu- rim mes dailiajį literatūrą, kodel gi mes nebenorim dailio-sios kritikos?

Vieno nuo kritikos reikalau-kim: kad ji neperžengtų rube-zius mandagumo ir duotų tei-singą ištarmę. Katrą ir mes

neturim užmiršt, kad ne tas viskas, ką vadina kritika, yra kritika, ir neturim skaityt už kritiką paprastus pasikolio-jimus.

P. Gulbinas.
P. S. Ši straipsneli pavedu kritikai.

Apsvietos jaunimo rateliai Francijoje, Amerikoje ir Svedijoje.

Pagal N. M. Sokolovą.

I.

Atgal 80 metų Juodmario pakraštyje keleiviai dažnai matydavo rimtą berniuką, čielas valandas bestovinti ant marių krašto, giliai užsimaičiusi ir tyliai besigrožėjanti stebuklinga panorama linkui Euksi-niškio Ponto. Pajusdamas savyje krustelėjusią veiklumo pajiegų sriuvele, vaikisčias umai pašokdavo ir leisdavosi namon, idant užbriežti ant poriaus praeinančio kokio laivo bruoželius arba užpiešti kojų, nepaprastą-nematytą, at-žvitę teliusknojančiosios bangos... Karta's jam užėido vo staigus įkvėpimas, toli esant nuo namos, nesant po ranka piešinelių albumo — tada jis pagriebės angleli arba kreidos trupinėli piešę ant pirmutinės tvoros ar sienos paveikslą, kuris jo va'dintuvėn išliejo. Ji- sai savo galingą talentą gausiai sklaistė vejais, nesa nebu-vo kam jo vesti, nebuvo jo pa-šonėje vadovo-mokytojo ar jautraus menininko-artisto.

Nors fotografija padabina

trupučiai fantazijos. Siauras žodžių leksikonas. Veiklas neturi jokios dailiskos ver-

tės, ir jei lietuviams naudin-

gas, tai tik tuom, kad svetim-

taučiai per ji pažieta lietu-

vius.“ — Nors panaši kritika

ir butų teisinga, bet ji sukeltu

skandalą: juk mes ir į tokius

veikalus, kaip „Raistas“ pri-

pratome žiurėti, kaip į šventi-

nyčias ar dogmas, ir kritikas

liktų apšauktas nesubrendelio.

Mes duodam laisvę rašytojams, kodėl ja mes norim atimti nuo kritikų? Literatura ir kritika tegali išsiyystoti duo-dant joms pilną laisvę. Tu- rim mes dailiajį literatūrą, kodel gi mes nebenorim dailio-sios kritikos?

Vieno nuo kritikos reikalau-

kim: kad ji neperžengtų rube-

zius mandagumo ir duotų tei-

singą ištarmę. Katrą ir mes

vaikus, vaikščiojančius mokyklos. Iš mokytojų atsakymų randasi labai akyvų faktų.

Paveizdan imsim bille kurį atsakymą. Vienas pradinės mokyklos mokytojas sako: „Vaikiukas B. mokinosi su manim kaimo mokykloje; aš jis pamenu ir žinau tik iš to, kad jis sukarpydavo savo sąsiuvelius ant figurų: arkliukų, paukščių, žvérių, žmonių ir t. p. dalykelių. Jo iškarpmayai budavo taip idomus, ypač, kada jis juosius dagi papuošdavo savo turtinta fantazija, kad mės mielai išpirkinėdavom tuos jo išdirbinius, mainydami ant bandęčių ir lašinių. Iš mokyklos jis išstojo, neužbaidęs kurso, delei žiauraus pasi eligimo mokytojaus, bet savo užsiėmimų visgi da nepametė: jis ėmėsi piešimo, o paskui parāše sąsiuvinėlį eilių. Eilės su-

sidėjo iš dylių posmelių,

pritikintos prie jo gimtinio

kaimo ir kaimiečių pavardžių.

Tomis dvieilėmis jis taip tai-

kiai visus apipiesė, kad jos po

visą apylinkę pagarsėjo: jas

nusirašinėdavo ir mokinavosi

iš atminties. Dabar tam vy-

rui jau 25 metų; bet jis pasi-

liko paprastu kaimiečiu ir tik

tuomi dabar visur žinomas, kad

moka gatvinę minia nulinks-

minti savo neįsemiamu mela-

vinu ir juokdaryste, — iš ap-

leisto genijaus išvirti balagu-

ras...“ Kiek tai gumbužu-

vo tame žmoguje, pavirtusia-

me į kaimiečių „melagi“,

taip plačiai žinomą mūsų kai-

muose tipą!...

Nemažiau pagalėtiniai ir ki-

ti pavyzdžiai. Stai prieš mus

jaunas muzikantas L.

„Ap-

leides mokyklą jis pasidirbo

smuiką ir patsai išsimokė ant

jos griezt, bet delei mokslo

trukumą toliau kaimietiškų

„tancių“ ir „giesmių“, žinoma,

jis nenuėjo.“ Kitas vaikiukas,

turėdamas gerą balsą, stebino

klausytojus savo giedojimu.

„Užbaigęs mokyklą jis lais-

vaujančias mokyklas

pasidėja išmokyti.

Šitoji legenda apie menininką

Aivazovskį, kurį pasigė-

redami papasakoja senieji

Krymo gyventojai, nenoromis

man atėjo mintin, perskaičius

vienu žingidu straipsni, apy-

sakutės formoje, apie sunyks-

tančius mūsų gabaus jaunimo

talentus. Keletas metų atgal

vienoje Rusijos gubernijoje

(Kursko) žemiečių pedagogu-

biuras apklausinėjo savo sri-

ties mokyklas apie talentuotus

nuleist; tai kaimietės bobas, besimeilinančias ir saldiežuvaujančias, kad prisukus ne nuolaidų Jokubą pigiau atleisti; tai vėl pasirodo klausytojų

vaidentuvėje guvus gatvė-

pirklys, apsukriai sušaukiantis

pas save pirkėjus...“ O štai jau-

nas mechanikas: „jis dirbdavo

vežimėlius, vien

kia prideti ir daugiur-kitur) pradinės trimetinės mokyklos kursą vaikai turi užbaigtis apie 12-13 metus; tuomtarpu sulyg pedagogiškosios psychologijos patyrimu, muzikanto gabumas apsireiškia aplamai apie 12-tus metus amžiaus, skulptoriaus — apie 14, poeto — apie 15, techniko ir mokslo vyro — 20 ir da vėliau. Kiek tai jaunuomenės gabumų taip ir praslinksta net mokytojus nepatėmyta?

Kaip gi daroma kito e šalyse, kad jaunimo gabumai ne žutu, kad nesiaikvotū tokas neatpildomas turtas, kaip žmogaus talentas? Žemė pasistengsim apie tai pakalbėti.

Vargomatis.

PIRMYN...

Tulas rusiškai-lietuviškas galvočius važinėjo iš pilies į pilį ir mokino žmones... Skelbė jis naują laisvės ateitį... Žmonės jo pamokslų klausėsi ir gérėjos ta vilčia, kad jau ir jiems ateis nors sykį laisvęs gadynė...

Sičia atvykės jis apsistojo pas Dizmą. Dizmas da nesuprato teorijos apie saldžiąją gadynę. Jis tik laukė jos ir gérėjos... Laukė jis gadyne, kurioje bus veltui duona ir žaislės...

Dizmas ryte keldavosi anksčiai ir eidavo dirbtis, o galvočius miegodojo pasilikęs ilgai ir sapnuodavo apie laisvę... Pabudės jis žiovavo, ražesi ir manė apie pusrystį... Viešnamis tolį, kišenė sirgo džiova... Nėr kasdaryt... Atsi-kelejės jis atsidarė spintą... Čia pieno stiklinė ir ragaišis... Puiku!... Nors už tai jis neatsilygijs, bet juk tokie nepripažista privatiškos nuosavybės... Jis pasivalgė... Pasukui nusiprausės burną, susišukavo savo ilgus, juodus, ant apykaklės nusvirusių plaukus ir išėjo pasivaikščiot...

Ant pietų parėjusi Rožė — Dizmo šeimininkė nerado pieino, nei ragaišio... Buta — išeita... Sriuba jau baigė virti — nėr su kuom užbaltinti... Rožė pyko ir kuomet parejo Dizmas jis rusčiai prabilo:

— Ką tu čia pradėjai šei mininkaut!

— Kaip, kur?

— Pieną išgėrei — galėsi dabar sruibą nebalytą valgyti!

— Nežinau nieko! — purtėsi Dizmas.

— Da ginsis!

— Kad bučiau ėmęs — pasakyčiau. Juk aš nebiju.

— Tai kas čia galėjo imt?

— Tu, paikše! Gal visai nei nepadėjai...

— Na mat!

Parėjo galvočius...

— Ko čia, kas čia? — jis prašenko.

— Ji ant manęs užsipuola, kad pienas išnykės...

— Gal burtininkė pagadi no... — pridurė galvočius.

— Galas jā zino...

Galvočius išėjo į kitą kambarį ir pradėjo rašyt veikalą apie blédingumą privatiškos nuosavybės... Jis pas kitus tokios savasties nenorejimo matyt... Po pietų pasilikęs na-

mie jis peržiurinėjo Dizmo kišenes... Naugį nerado... Parėjus vakare Dizmui iš darbo — galvočius užsnekino:

— Žinai ką?

— Na?

— Išradau naują budą, kaip naikint privatiską nuosavybę...

— Na ir kaip?

— Pamatai pas ką — pa- naikink!... suprantī!

— O jeigu sugautu?

— Sakyk, kad gyvenimas prie to verčia...

— Kasčia, ar butų praktiškai?

— Tai!... Jau aš mėgi nau...

— Po pasikalbėjimo — jie éjo miegot.

Perbuvis savaitę galvočius neturejo marškinį persikeisti... Nematant nusivilko ir pametę po lova, o pasiémė Dizmo ir apsivilko... Dizmas pažino savo marškinius ant galvočiaus nugarios... Teičiaus jis negalėjo persitikrint, ar jo, ar ne. Padėtoje vietoje neradės jis užpyko ir tarė:

— Drauge!

— Ką?

— Tamsta, reiškia, mano marškiniais apsivilkai! Tas juk negražu — nedora!

— Taip sakysam, mēs doros nesuprantame!...

— Kaip tai!?

— Nugi, taip sakysam, kas vienam atrodo gražu ir dora, taikitas niekina!...

— Čia tamsta, reiškia, nori išvesti, kad kito ką nors paminti tai dora!?

Galvočius žiurėjo į Dizmą kaktą suraukęs, o akyse buvo nusistebėjimo ženklas...

— Tamsta paimsi kieno daiktą — tamstai bus gerai, o tam, kieno bus daiktas, kaip atrodys?

— Tame, taip sakysam, yra tik nuomonų nevienodumas...

— Tamsta, reiškia, mano daiktą neturi imt! Suprantī!?

— Drauge! — tėsė galvočius, — aš tamstę nekalitinu, kad mane bari — čia kaltas dabartinis surėdymas...

Tyla...

Slinko dienos ir savaitės, o galvočius Dizmui nemokėjo už guoli... Dizmas, manė sau apie tai, kad jo pirktos paklodės ir pogalviai trynėsi, o galvočius nemanė atlygint už tai. Be to, Dizmo pranoko penkinė... Galų gale netekęs kantrybes Dizmas prasėko:

— Tamsta išeik! Man nusibodai!...

— Kodėl, drauge?!

— Taip. Nemoki už gulėjimą ir bille kas pranysta... Man nereik!

— O, drauge!

— Aš tokiems ne draugas!

— Už gulėjimą teisybė, nemokėjau, bet apie pranystimą! O!...

— Gerai. Atidaryk lagamini!

Galvočius pasiémė raktuką ir nenorėdamas atidare lagaminelį... Čia sudėti seni laikrščiai — Dizmo kompletais...

— Matai, drauge! — tarė Dizmas ir žiurėdamas į galvočių pridurę: — ar geras žmogus gali taip daryt?!

— Čia juk menkas daiktas.

— Bet tas jau parodo, kad tamsta — niekšas!

Galvočius užsimerkė...

— Žinai ką?

— Nagi? — atsiliepė nedrasiai galvočius.

— Tuoju išsikraustyk!

Mokytojas evangelijos apie žmonijos išsiliuosavimą — skelbejamas „socializmo“ susisarmatino ir išsinešė babakus...

Nelemtas gyvenimas tokiems, kurie slaptai tarnauja despotizmo bestjai, o viešai rodosi skelbejimas mokslo apie laisvę...

Dizmas likosi liuosas...

Užrakinės kambari jis éjo dirbtis ir turėjo persitikrinimą,

kad niekas jo daikf nepajudis... Bet nelaimė... Galvočius turéjo pas save labai daug raktų...

Parejės namo Dizmas rasdavo viską ne taip padėta, kaip jis palikdavo...

— Rože!

— Ką?

— Nebuvai namie šian-dien!?

— Ne.

— Kas gi čia galėjo buti?...

— Tas tavo mokytojas gal but velnių priveis...

— E, tu vis da tiki į vel-nius!...

Tyla...

Ant rytojaus, kada po pietų visi išėjo darban, Dizmas pa-lindo po lova ir laukė...

Du-rjs atsidarė ir jéjo galvočius...

Krata... Peržiurinėjo stal-čius ir ši-ta išsiiminėjo...

Paskui kraustė kišenes ir ant galvočiaus išėjo prie valgomųjų daiktų spintos...

Dizmas išlindo iš—po lovos...

— Kas davé tiesą jeiti į ma-no kambarius ir krést?!

— Tai, drauge, juk aš nie-ko...

— Tu es vagis!

— O!...

— Išeik, bjaurybe!... O ne, tai tuoj pašauksiu policija!

Galvočius susisarmatinės iš nešė kulnis į gatvę...

Dizmas pasilikęs šviliavo iš piktu-mo...

Sliburis.

16-IX-09.

Štai skirties man jau reikia, Meilė širdies paluž;

Ne vienas gal ja peikia,

Bet mud viem brangi bus.

O brangus, broli mano!

Jau paskutinį kart,

Štai duodu ranką savo,

„Su Diev“ — gailėdams tark.

Gal neregėsiu niekad,

Jau tavęs, mielas brol'!

Bet ašaros ką riedat,

Nedžiuisit anaipolt.

Nors kęsti reiks be tavęs,

Bet melsiuos Dievo vis,

Kad dangų mudvieni davęs

Vėl taip sujungtū Jis...

J. Dzenkauskas.

PERŽVALGA.

* * * „Vilniaus Žinios“ at-gysiai. Vilniškė „Viltis“ šiai-j rašo: „Girdėjome, kad neil-gai trukus p. Petras Vileišis vėl pradesias leisti „Vilniaus Žinias“. Laikraštis, rodos, pradesias eiti spalių mėnesį to-kio pat didumo, kaip ir pra-džioje.“

* * * Kur padeda statistika lietuvius? Nesenai tapo ap-

skelbta Massachusetts valstijos etnografiška statistika, kurioje atžymėta, kiek priango toje valstijoje svetimtaučių bégys 1885—1905 m. Pasirodo, kad iš 3,003,680 dabar ten esančių gyventojų, trečia dalis jų yra čionai jau gime svetimtaučiai, neskaitant atkeliajančių. Pri-gimta per tą laiką svetimtaučių 918,044. Pagal tautystes skaidosi jie šiaip:

Airių 236,373

Kanadiečių francuzų 118,247

Škotų 24,663

Rusų 49,304

Švedų 37,517

Vokiečių 30,358

Lenkų 21,490

Austrų 19,840

Portugalų 28,000

Graikų 4,672

Francuzų 4,513

Klausimas, kur tad dinga Mass. valstijoje lietuvių? Kas

juos suvogė statistikoje iš to kios didelės lietuviškos nausidijos?

* * * Mums prisiunte Mass. S. L. A. rajonas savo nutari-mus, kuriuos prašo perspauz binti. Maža teturėdami organizacijų reikalams vietas, atžymim svarbiausį nutari-mų turinį. Nutarta: užklausati viešai S. L. A. advokato p. Lopato ir „Tėvynės“ redakto riaus, kur yra tokis šios šalies įstatų skirsnis, kuris draudzia organizacijoms, taigi ir S. L. A. vartoti referendumą. Jei iki 22 rugpjūčio buvo nebusi to nurodyta, tarp rugpjūčio 29 iki rugsėjo 4 vi- soje Rusijoje buvo 697 susir-gimai cholera ir iš tų pasimire 278 žmonės.

Pačioje Petrapile susirgimų buvo 172 iš 72 žmonės numirė.

Iš Lie-tuvos mums rašo privatiškai,

jog ten vis smarkiai cholera

plėtojasi. Viename Obelių pa-

rapijos (Kauno gub.) kaime

Pasimirė atsižymėjęs politikos vyras. Rugs. 21 pasimirė Minnesotos gubernatorius, John Johnson, kuris paskutiniuose metais pakėlė Valstyje kovą prieš vieną partiją, kai po parsiudančias Amerikos piniguočių reikalams. Jis da buvo vos perėjęs per 40 metų amžiaus ir vienuomet žemėjų luomu remiamas pastebėtinai kilo augštyn, taip kad išgainiuo buvo menas kandidatas į Jungt. Valst. prezidentą. Velionis buvo sunus biedno ateivio švedo, iš amato — kalvio.

Nauja žemė. I San Francisco pribuvu ūsaurinių kraštų žuvaltojas, amerikonas Bowe, kuris praneša atradę ūsaurę naują žemę, kurios baltieji žmonės da nematę. Ant jos esą vi ai skirti nuo eskimosų gyventojai, panašūs į indijonus. Iš ūsauros Bowe pmini tenkščius mūžiškus vorus, kurių vienas B. weiri jkandęs ir sagadintęs jam akį.

Pragaištingos viesulos. Louisiana valtijoje siautė pabisaisčinių huraganai, kuriuose pražuvę 107 žmonės. Viešula pridarė daug nuostolių Sakoma, vieną traukinį nunešę su visais žmonėmis į laukus. Vienoj vietoj atrasta da gyvą, labai augštame medyje įneštą, 4 metų berniuką, kurs išbuvo čelias tris dienas be maisto ir negalejo nulipti.

Streikininkų riaušės. Omaha, Neb. iškilo grausis stritkarių streikas. Streikininkai per kelis sykius susiremė su policija. Riaušės pašauti vienas berniukas ir sudaužytis 3 stritkariai.

Halley'jaus kometa. Chicago, Ill. Yerkes observatorioje ant Geneva ežero astronomai tardo Halley'jaus kometą, kuri šiemet pirmąsyk bėgyje 74 metų taip arti žemės pasirode, kad be teleskopų matosi. Nuimta nuo jos dėgės įdomių fotografijų.

Nepaprastas išradimas. Tulas elektros inžinerius Alberto Sanchez, sėdžių Mexikos kalėjime, išrado prietaisą, su kurios pagalba galima paprasta telefonu viela matyti su kalbančiu. Jis savo tą išradimą praminė teleradioticon.

Mitchelio sutiktuvės. Žinoma darbininkų organizacija American Federation of Labor rengia iškilmingas sutiktuvės Jonui Mitcheliui, buvusių anglekasių prezidentui, kuris šiomis dienomis grįžta iš Europos.

Alaskos paroda jau bai-giasi. Parodos komitetas praneša, jog visos įrengimo lešos apsimokėjė iš lankytotojų. Todėl pirmutinė da Amerikos paroda, kuri save apsimokėjo.

Vandenų valdonai. Dov. susitvėrė laivijos bendrovė su \$10,000,000 kapitalo. Ji paimianti visą laiviją ant Mississippi upės, vežojimui žmonių ir prekių.

„Arena“ permaino var-ą. Didelis ir vienas iš geriausių Amerikos ménésinių žurnalų „Arena“ subbankrutino. Dabar reorganizavosi nauja leidėjų bendrovė Boston, Mass. ir nuo spalių mén. prae-

deda leisti kitą žurnalą „The Twentieth Century“ (dvidesimtas š. metmetis). Rėdysias tas patai redaktorius, kai iš prie „Arena“ — B. O. Flowner. Adresas: 5 Park Square, Boston.

Bažnycioje cigara. Dayton, O. šv Andriejaus parapijos klebonas kun. Cork apskelbė parapijonams, jog busių pavelyta bažnyčioje, pa-maldū laiku, rukytī cigara. Tuomi manoma daugiau žmonių primasint.

Prezidentų susitikimas. Ateinančio spalių mén. 16 d. rengiamas susėjimas dviejų prezidentų: prez. Tafto ir Meksikos prez. Diaz. El Paso mieste, ant Meksikos ruberiaus. Iš abiejų pusų prezidentus lydės kariški laivai ir didili skaičiai slaptosios apsaugos agentų.

A. F. of L. konvencija. Lapkričio 8 d. atsibus American Federation of Labor metinė konvencija. Vietą parinkta ant ruberiaus Kanados ir Jungt. Valst. — Toronto, Kanadoje. Svarstyti programa susideda iš: 1) kova už žodžio, susirinkimų ir spaudos laisvę, 2) susiderinimas su Europos darbininkų organizacijomis.

Kiek socijalistų partijoje balsuoja. Nesenai Socialist Party padavė visuotinam partijos narių nubalsavimui tulius pamainymus savo platformos — apie kolektivišką savastį ant Amerikos gelžkeilių, telegrafų, laivų ir žemės. Pirmiau buvo reikalaujama išimtinai tą viską perimti liaudies nuosavybę, dabar pakeista, jog kai-kurius dalykus galima ir privatiškose rankose palikt, bile tik nebutų aiškios ekspluatacijos (išnaudojimo). 5926 sąnarių balsavo už tokį pakeitimą, o 2565 — prieš. Reiskia, kad vi-o balsuojančių Socialist Party narių yra 8491.

Svetimtaučiai ateivai dauginasi. Sulyg Darbo ir Vaisbos departamento apskaitymu, prabégusiu metu (nuo liepos 1908 iki liepos 1909) pasidaugino Amerikos gyventojai 573,551 ateivais. Priešta ėjusias metais pasidaugine buvo tik 209,867.

Prezidentas sarmatija-si. Pribuvus prez. Taftui į Glenwood Springs, Col., kur yra šiltų vandenų maudyklės, vietiniai gyventojai nežinodami kaip bejtkiti prezidentui, užkviestę jį visuomenės akys įsismaudytį. Prez. Taftas atsakės, kad to negalės išpildyti. Šyki, esą, Rytuose taip gi buvęs šitaip užkvietas išsi maudyti pajurėj. Išsimaudės, eidiamas išgirdes du vyru šnekant, vienas sakas: „Jeigu aš bučiau taip riebus, kaip p. Taftas, tai veli atskiram rai me maudyčiaus.“

Nuteisė ateivij. Newton, N. J. prisiekusiųjų teismas pamerktulą Jurgi Gudą 30 metų kalėjimo už nužudymą savo draugo Miko Kražickio. Teismas testesė 7 valandžes. Nei kaltininkas nei liudinin kai teisme nemokėjė angliskai kalbėti.

TARP AMERIKOS LIETUVIŲ.

Minersville, Pa.

Rugsėjo 15 d. anglų kasyklose užgriuvo vietinių vaikinų lietuvių, Jurgi Draugelį. Naubašinkas Jurgis buvo laisvų pažvalgų, doras vyrukas, 36 metų amžiaus, priklausė į vieną pirmieji viškas organizacijas: L. S. S., S. L. A. ir dvi pagelbinės draugystės, kurios nepri-gali prie bažnytinės: „Spindulio Šviesos Dr-stės“ ir Ukesu D. L. K. Vytauto. Taigi ir palaidotas be bažnyčios apeigu, ant laisvamanių kapinių. Palydejo didele minia žmonių. Vietinė kęopa L. S. S. nupirkė vainiką ant grabo, ir vienas š. kuopos pasakė prakalbą: ant kapo apie jo visą gyvenimą. Velionis paėjo iš Suvalkų gub., parapijos Šanskų, kaimo Paršelių, pergyveno Amerikoj apie 10 ar 11 metų.

M. M.

New Britain, Conn.

(Nuo mūsų korespondento.)

Rugsėjo 16 d. buvo čia prakalbos paminėjimui 40-metinių sukaktuvų lietuvių imigracijos. Prakalbas rengė vienos New Britaino liet. draugystės, užtai žmonių susirinko tiek daug, kad retai galima matyti tokį burį lietuvių klau-sytojų. Kalbetoja's buvo kviečti kun. J. Žilinskis iš So-Bostono ir vietinių: kun. Žebris bei D-ras J. Andziulaitis. Bet kalbėjo tik vienas kun. Žebris. Mat kun. Žilinskis patiko nelaimė: važiuojant automobiliuje prakalbų sakyti į Naugatucką, vežėjas turbuti tvorą pataikė, ir gana skaudžiai sužeidė kun. Žilinskį, kad ir prakalbų neglejo sakyti, o d-ras Andziulaitis, žinoma, turėjo gydyti sužeistą. Ir taip mės turėjom pasiganėdinti tik vienu kalbetojum. Kun. Žebris aiškinė apie lietuvių imigravimą šton šalin nuo senų laikų, ir kad daug lietuvių jau yra suamerikone, kuriuos vos dar iš pavardžių galima pažinti ir t. t. Kalbėjo pusėtinai gerai, tik į pabaiga neiškentė neužkabinęs tų, kurių neina išpažinties. Esą: „Ana, Hartforde moteris lietuvių užgėrė nuodų ir numirė. Na, o buvo tokia jau apšviesėtė, prakalbas laikydavo, bet spaviedin néjo, nei priešventų sakramenty, tai ir nusizude.“ — Šitokie išsityrmai tik juokingai apibudina patį kalbetoją, nes suaugęs žmogus, kuris neina išpažinties, tai patasi žino ir dėlko taip daro; juk išpažintis ar sakramentai nuo saužystės žmogaus neatgins. Pav. nesenai čia vienas lietuvių pasikorė, pas kurį šaliasia buvo atrasta ražančiai, knygos, na ir prie sakramentų éjo. Tai ko tad pasikorė?

Taip gi nera pagirtina tokia drąsa vietinio klebono, kuris susikvietė savo mėgiamus vaikus ant pagrindų, buk jie ir nemokėdami gerai pagiedosi. Žinoma, vaikai giedojo, bet nemokėdami tik tvarka sugadino. O prakalbų rengėjai, kaip girdėtis, turėjo surengę gražių dainelių, kurias bu-tų sudainavę šešios merginos po vadovystė p. Bagdono, bet progą gavo tik Lietuvos hymnų sudainuot. Žinoma, susivedus kunigui Žebrui, vaikus,

anos pasitraukė.

Reikia pagint New Britaino lietuvius, kad tvarkoje užsilaike; ar kam patiko, ar ne, visi klaušesi ramiai. Aukų surinkta \$4 su centais.

Šiomis dienomis pribuvėjantieji naujas mokytojas p. J. Damkus. Mokys vaikus lietuviškai, parapijos mokykloje, kuri vos ne-vos čia užsimezgė. Angliškai mokiniai lankanti mokyklą viena iš didesnių mergaitė. Vertėtų paminti ir angliškos kalbos gerą mokytoją.

Užtrukus čion ilgiaus kuniti. Žilinskui, nedėlioje, 19-tą, buvo parengtos prakalbos bažnyčioje, po mišparą. Kalbėjo kun. Žilinskis. Nežiurint kad bažnyčioje kalbėjo, klau-sytojai buvo užganėdinti, ką galiai palindytų aukos, nes sunetė apie \$20 su centais. Man prisimena keletas žodžių iš kalbetojo, kuris sako: „Ką sakyti, jeigu į mūsų šalį atkeliau ūsaurinai rastų jus pasnumirėli giedant, o jie išsiunti pypkes ir rukytų sau. Jūs imite juokties iš jų. Taip, sako, jie juokiasi iš mūsų, jeigu mės veseiles keldami réka-jum pasigérę“ i. t. t. Butų gerai, kad gerb. kalbetojas bu-tų priminės ir Amerikos lietuvių šermenis, nes čia ir šerme nis buva apvaikščiojamos ne kitaip, kaip veseiles: staugia pasigérę visokiais balsais iki vidurnakčių, taip, kad tylą myliučiam žmogui jokiu budu negalima užmigt. Vertėtų ir tas paprotis lietuviams pamest, nes kitų tautų katalikai taip nedaro.

Brooklyn, N. Y.

Vietiniai lietuvių, užstoju-siandens sezoniui subrazdo darbuoties įvairose draugystėse. Manoma, kad sekantis žiemos sezona turės buti papuoštasis lekcijomis, sceniškais vaidini-mais, referatais ir dainomis. P. Bukšaitis jau nuo senai darbuojasi mokinimų choro; pirmiaus mokino tik vyrišką, bet kad pasekmės buvo ne visai da užganėdinančios dėlei stokos gerų balsų, tai pora mėnesių atgal suorganizavo maišytą chorą, kurio repeticijos atsibūva kiekvieną pėtny-čios vakarą „Vien. Liet.“ salėje. Vietiniai lietuvių su-nežantrumu laukia šio choro publikoje pasirodant, nes jūsielos jau nuo senai yra ištroškusių to dvasiškoje peno-dainų.

Burelis scenos mylėtojų mokiniai K. Jasukaičio „Alkanis Žmonės“, keturių aktų dramą, kurią manoma suluošti sekancio mėnesio 16-tą dieną. Visi veikėjai darbuojasi su pasi-šventimu ir energija, taip ir tikimasi, kad ši ideališka dra-mutė bus suluošta artistiškai; gal nevienam iš apsilankiusių sužadėti apmirusius ir atbukusius.

Daukanto Dramatiška Drstė taipgi mano atbusti iš sa-vio ilgo miego, ir sekanciam sezone žada pasirodyti ant scenos, nes savo pereitam mēnesiame susineamie susirinkime nutarė sološti „Živilę“ ir dabar jau daro repeticijas. Kada loš, dar nera žinoma, bet manoma „Živilę“ Daukantiečiai pastatys ant scenos tarpe Kalėdų ir Gavėnių.

Lietuvių Gymnastikos Klubas, ne enai atsigaivintas, kaip matyti pradėjo stropian bujoti ir augti. Narių jau skaito apie 90 ir pinigų išde turi jau arti 190 dolerių. Aname utar-ninke savo susirinkime, kuris buvo kviečtas specijališkai apkalbėjimui paėmimo kambarių, po apsvartymui vi-sapus škai šio klausimo atraста, kad paėmus nuomon kambarius, kurie atsakyti Klubo tikslui, reikės mokėti apie \$40 ar daugiau ménésinės nuomas, ir kad tas, kas užmokėta namo savininkui, jau niekad nebe gržta, taigi skaitant tik po \$40 į ménési, per metą reikėtų randoms išmoketi \$480; tokiu budu Klubas negali il-gai gyvuoti ir buti aktivišku, kadangi visi pinigai turėtų išleisti vien tik ant randų, o ką nors geresnio užgyventi visai nebutų galima. Taigi nuspresta pirkti savo namą.

Pitkimui pinigus visi nariai vienbalsiai sulygo sudėti, įmokant po \$10 ar daugiau, o klubui gyvuojan, kuomet jau bus pinigų, paskolę kiek-vienam grąžinti atgal. Sujieš kojimui vietos tapo išrinktas komitetas iš 4-rių narių ir manoma, kad sekanciam susirinkime šis klubas prades savo kiltajį darbą įkuntyti. — Labai malonu matyti, kad Brooklyn jaunimas nors kartą atkreipė savo atidžią ant to taip svarbus klausimo, kuris tankiai, kaip manau, kiekvienam brooklyniečiui omenyje pakyla.

Turi buti ypatiškumai pas brooklyniečius tapo užsmaugti, ir ant toliaus jau nerastarpe jų gyvenimui vietas. La-bai širdingai geistina, kad tarpe veikiančių sandora užvieš-patautą, nes darbo — darbų yra daug ir jo pakaks visiems, tik reikia veikti. Scena, daina ir abelai kulturiškas Brooklyno lietuvių stovis tebera ant žemo laipsnio; kitos lietuviškos kolonijos brookliniečius yra toli — toli pralen kusios. Taigi ir laikas yra brooklyniečiams pradeti darbą ant tvirtesnių pamatų, ne gu buvo dirbama pereitais metais.

L. V...nas.

Waterbury, Conn.

Da apie užmušimą Kul-vinsko. Pr. num. „V. L.“ dar abejodami pranešėm apie neapaprastą žmogžudystę ties Union City, Conn., dabar vie-

nok ta skaudi žinia tapo pilnai patvirtinta. Mūsų skaitytojai prisiuntė aprašymus iš tėnykščių dienraštių: „Waterbury American“ ir „Hartford Daily Times“, kurie paduoda viską taip, kaip buvo „Vienybė Lietuvninkų“.

Nužydantis Bronius Kulvinis dirbo Union City, kokiame ten saliune už bartenderį ir gyveno pas Kričmanienę; jis įsimylejo šiosios dukteri Zofija Kričmaniutę, gana gražią, 24 metų merginą, kuri jau ir laikraštuose buvo pagarsėjusi, kaip gabi muzikantė ir dainininkė. Ji organizavo mergaičių chorus ir duodavo apylinkėje lekcijas ant piano. Tuomtarpu ją įsimylejo ir kitas vaikinas, Juozas Pečiulis, kuris kartaivadindavosi „Joe Mitchell“ ir gyveno

(ar dirbo) prie vieno lietuviško saliuno Waterbury'je (anglu laikraštuose pasakyta: „gyveno viršuj Mazikas ir Pavolnis saliano“) ant North River-side gatvės. Kričmaniutę, matomai, labiau mylejo Pečiulį, todėl Kulvinis ją pametė ir pradėjo merginti Marę Pukiutę, su kuria jau buvo susitarę apsivesti. Bet čionai ir prasidėjo žiaurus ant jo galvos suokalbis, kaip paskiaus pri-sipazino ir pati Kričmaniutę, kada ją suėmė. Stai ką ji pati apsakė.

Pečiulis prikalbines savo mylimąjį Kričmaniutę, kad ji išsiviliotų Kulvinį i krumus ties Union City, kur Pečiulis pasislėpęs jų lauks. Jų noras buvo pirmiausiai apsuaiginti savo auką akmenių, atimti nuo jo \$200 ir prasišalinti iš tos apygardės. Pa-rinkta dieną rugpjūčio 17, pėtinyčia, apie 3 val. po pietų. Nieko blogo nenujaudamas Kulvinis išėjo su Kričmaniute pamiškėn. Čionai juodu susėdo, Kulvinis prigulė ant dirvonėlio, o Kričmaniutė pridengusi jam skepetaitė veida, kad „musios nepriekit“. Tuomtarpu iš krumų pasigirdo penki šuviai, kurie kliudė Kulvininiui į strėnas ir sukrėtė jį ant žemės. Palikusi apalus išvėlė, kričmaniutė prie pėdių su Kričmaniute pamsikėn. Čionai juodu susėdo, Kulvinis prigulė ant dirvonėlio, o Kričmaniutė pridengusi jam skepetaitė veida, kad „musios nepriekit“. Tuomtarpu iš krumų pasigirdo penki šuviai, kurie kliudė Kulvininiui į strėnas ir sukrėtė jį ant žemės. Palikusi apalus išvėlė, kričmaniutė prie pėdių su Kričmaniute pamsikėn. Čionai juodu susėdo, Kulvinis prigulė ant dirvonėlio, o Kričmaniutė pridengusi jam skepetaitė veida, kad „musios nepriekit“. Tuomtarpu iš krumų pasigirdo penki šuviai, kurie kliudė Kulvininiui į strėnas ir sukrėtė jį ant žemės. Palikusi apalus išvėlė, kričmaniutė prie pėdių su Kričmaniute pamsikėn. Č

užsidėjusi rankom akis ir užsi-supusi mirštanciojo pakabintu žiponu. Kulvinskis ją pažinės. Čionai įvedė ir Pečiulį, kuris drąsiai ir šaltai prieš savo auką atsistojo. Kulvinskis patvirtino tą, ką jau buvo pasakojęs Naugatuck'o policijos viršininkui Smidt'ui, kad jie du jį bandė taip baisiai nužudyti.

Kulvinskis palaidotas 20 rugs. ant Waterburio lietuviškų kapinių, apmaldavus kun. J. Saurusaičiu, palydėtas su Lietuvos Sunų draugystės muzika, vadovaujant p. Šeštokui. Dideles minios žmonių lydėjo velionių, kai po nepaprastos tragedijos auką. Nabašninkas buvo doras vaikinas, nieko blogo apie jį nėkas nepasakė.

Zudikai abu dabar sėdi Waterburio kalėjime, iki bus jiem prirengtas teismas. Kričmaniutė, kurios gražuma ir skambū muzikališkā balsą visi laikraščiai atžymėjo, neilgai gynës savo nedoro darbo. Jeigu ir butų gynusis, tai veltui, nes perdaug yra liudijančių faktų prieš ją. Svarbiausiai liudininkais yra Viktė Deltuviutė, kuria ji buvo išsivedusi krumuosa ir pasirodė britvą, taip gi Marė Pukiutė, velionio Kulvinskio sužieduotinę.

Vietines žinios.

— Pereitą savaitę į New Yorko nustus atplaukė laivais 3000 paprastųjų ateivų, iš kurių 468 ypatos nuspresta grąžint atgal, dėlei įvairių priežasčių, daugiausiai dėlei neturėjimo \$25.

— Austrijokų ateivų namui vėl leista turėti paaiuntiniai ant Ellis Island. Bet lenkų šv. Juozapo Namas jau nebegauna tu teisi — perdaug jisivarė šlykščiais darbe liais.

— Pereitą savaitę New Yorke pasimirė 1284 ypatos, tame skaičiuojant: 351 tik ką gimusių kudikių, 500 vaikų jaunesnių per 5 metus ir 610 jna mių bustuose (tenementuose).

— Ant Leroy gatvės, po nr. 53, New Yorke, suėmė dvi pri-gavikų kompanijas: „European American Transfer Co.” ir „Business Opportunity Co.”. Juodvi apskuto daugumą italių, kroatu, net ir lenkų su lie-tuviais. Jos turėjo sau tose kalbose agentus, kurie sujekškodavo savo vienataučių adresus ir rašydavo net į tolimus Amerikos miestus ateiviams, kad buk ant jų vardo yra atsiusta iš Europos pakelis brančių jubilierinių daiktų (žiedų, spilkų, etc.), už ką reikią mui-tinėje damoketį \$1.95. Todel šitos kompanijos reikalaudavo prisiūsti \$2.95, o jos išsimsta tuos daiktus iš muitinės ir nusišių. Tarpe ateivų rasdavosi daug lengvatikų, kurie atsiūsdavo prigavikų reikalau-tą sumą ir gaudavo tuos daiktus, bet jų butane iš Europos, tik New Yorke padirbtį bleskinėliai, vertės 30 centų.

— New Yorko policija ir detektivai rengia dideles gau-

dynes tarpe italų gyventojų, kurių tarpe esą nužymėta apie 300 „Mafios” sanarių. Šitas policijos planas esą surištas su pereitos savaitės areštavimais 127 „mafiečių” Palermo (Italiuje).

— Pribuvo New Yorkan garsi rusų artiste Nazimova ir rengiasi šią ziemą debiutuoti Suberty teatruse, lošdama ro-le dramoje „Jausmų gėlaitė” Brandono Tynan.

— Prieš Tammany Hall politikerių kova nenusiseka. Suotalkis (fusion) vėl pakriko, ir kazi begu susirinks. Tuom tarpu New Yorko miesto valdžioms jau nužymėjo kandidatus šios partijos: republikony: majoru — Otto T. Bannard, kontroleriu — William A. Prendergast (iš Brooklyno), aldermėnų tarybos prezidentu — John Purroy Mitchel; demokratų partija da tikrai ne-nuskyrė; neprigulmingyjų lyga (arba Hearsto partija) buvo telkusi prieš Tammany, dabar skirianti nusesavī tikietą; Tammany Hall — savo tietai: kaip tai malonu matyt kada 29 tautos taip broliškai švenčia atmintuvės, nuo atra-dimo naujo sveto pakraščių. Ateis gal kada laikai, kad vie-toje karių, kas metas šitaip susiivažiuos visos tautos ir nu-spręs savitarpinius pasaulio reikalus, prie varpų, muzikės ir jubiliacijinių linksmbybių...

Hudson-Fultono apvaikščiojimų komisija vėliausiai praneša šiokias tokias progra-mos permanentas ir prašo laik-raščius apie tai informuoti vi-suomenę. „Vienvybės Lietu-skaitytojus žinodiname prade-dant nuo seredos, kada laikraš-ti gaus. Ir taip:

Sereda, rugs. 29: sportavi-mai ant vandenų ties Gran-tu kapinynu ir Yonkerse. Atidengimai įvairių paminklų. Paminėjimai mokyklose. Pa-reida Bronx. Vaikų poky-lis Richmonde. Susirinkimas West Pointe. Pervarymas upėmis nudirbtųjų jubileinių laivukų „Half Moon” ir „Clar-irmont”. Vakare valdžia-puota Astoro hotelyj.

Ketvergas: kariuomenės paroda, prasidės nuo 110 gatvės Central Parko, 1-mą val-po pietų. Taipgi sportavimai ant vandenų ties Granto kapi-nynu. Vakare literatūski susi-rinkimai Bronx. Puotos sve-ciamas Richmondo priemiestyje. Susirinkimas Brooklyno Muzikos Akademijoje.

Pėtnyčia (kurios Brooklyniečiai turi neužmiršti!): laivi-jos paroda iš New Yorko į Newburgą nuo ryto 7:30 val-ir istoriška visų tautų paroda Brooklyn. Ta diena progra-me ir vadinas „Brooklyn day”.

Subata: Vaikų pokyliai įvairiuose priemiesčiuose. Isto-riška paroda Richmondo prie-miestyje. Vakare — karna-valai ir paroda nuo 110 gatvės į Central Parko 8-iose vaka-re.

Toliau iki ateinančiai sere-dai bui smulkesni dalykai. Se-kančiamie numery pranešime užbaigtinių dienų programą. Dabar paminim, kad paskutinę celebracijų dieną, spalių 9, bus Brooklynė dideles iškil-mės.

Tauta be mokyklų — tai kunas be dvasių. — K. J. Baronas.

PIRMIEJI ŽURNALISTO ŽINGSNIAI.

II.

Pradedantiems rašyti korespondencijas iš-pradžiu labai sunku buna atskirti paprastus, tučius paskalėlius, pletkelės, nuo tinkamų laikraščių žinių. Žemiau paduodame trumpą lentelę, su išvardytais kai-kuriais subjektais, kurių laikydamosi pradinis korespondentas len-gvai suras savo apygardėse žinių.

Ypatingosios. Pranešimai apie atsi-lankymus tose apygardėse įžymesnių žmonių, visuomenės veikėjų, ir su kokiais tikslais jie apsilankė. Apie išvažiavimus kitur vietinių žinomėnių žmonių. Žinoma, reikia vengti tokių žinių, kaip ve: p. Beduonienės apsilankymas skersai kelio pas kaimynką, arba kad Juozas Kulbis nedelioj buvo atvažiavęs pas Drūčiūnų Marę — tokį žiniu joks laikraštis neatspaudžia. Kitos ypatingosios (personal) žinios gali but tinkamos, kaip ve: įžymesnių žmonių sveikatos stovis, nuskyrimas vietinių ar kitokių valdininkų, viskas tas, kas interesuoja visuomenę.

Draugijinės. Padavinėt žinias apie mo-kyklas, mokytojus ir jų perkilnojimus, apie eigaunimus; apie prakalbas, referatus, paskaitas, kursus; apie bažnyčias, susielpimą (pagel-bines) draugystes, piknikus, ekskursijas, fērus, etc.

Gaisrai. Aprašyti trobésių išvaizdą, vieta, jų kainą ir naudą, jėdė savininko vardą, pa-zymeti dieną ir valandą, kada užsidegė, kas vi-duj buvo, ar apsergėti, kas statė; jei tai butų seniausis trobésis apygardėje, trumpai atžymėt laikas, kada statyta, etc.

Numirimai. Paduoti pasimirusiojo varda, amžių ir amato ar užsiemimą, mirties priežastį, laiką, palaidojimo vietą, apmaldavusį kunią, kur apmalduota, trumpai pabrežti velionio gyvenimą (pasiklausiant ištikimų šaltinių, daug geriau, pasimirusiojo giminių). Aprašant gyvenimą, reikia paduoti gimimo vieta, kur mokinosi, ar buvo kur visuomenės ar valdžios tarnystėje, ar priklauso į kokias draugijas, ar užsiiminėjo politika, religija; kas pasiliko ve-lionio giminių, kur jie gyvena.

Šermenis. Apie laidojimą įžymesnių žmonių galima atskirai parašyt, paduodant vardus ar bent skaičių žmonių šermenye dalyvavusiu, ar lydėjo kokia susielpimo ar brolijos draugystė, kas nešioja gėlavą dėlei nabašninko mirties, etc.

Vestuvės. Vardas ir pavardė jaunikio ir jaunamartės, kur jų tévai gyvena, vestuvės diena, jungtuvų (šliubo) valanda ir vieta kurios duota, koks kunigas atliko apeigas, apie vestuvės puotą, pasivazinėjimus, kur jauna-pora apsigyvens; kaip buvo pasirėžiusi jauna-martė, pamergiai, svotas, ir pajauniai bei tolimesni svečiai; ar aug sumesta jauniemsiams dovanų.

Atsitikimai. Aprašyt smulkiai, paduodant nukentėjusių žmonių vardus, atsitikimo priežastis ir pasekmės.

Audros. Kiek jos padarė nuostolių ir nuoskaudos žmonėm, kiek išmušė javų ant lauko. Dideli lietus ar jie padarė naudą ar žalą (blėdij). Kaitros, giedros. Ar jų žmonės laukė, ar jomis skundžiasi. Kaip javai ant laukų atrodė; tą padavinėt įvairiai laikais. Kaip vietiniai žemdirbiai spėja apie ateinančią dagą (javų uzaugtį).

Kriminalizmai. Apie užmušėjistes, sau-žudystes, apiplešimus, prievertavimus, priga-vystes.

Bruzdėjimai. Agitacija tarp žmonių, kas ją veda ir dėlei ko. Visuomenės mūrmėjimai ant valdžių ir vyriausybų. Nesutikimai ant darbo lauko. Darbo davėjų ir streikierų elgimai. Streikai. Boikotai. Lokautai. Riaušės. Sukilimai. Maištai. Revoliucija. Padegimai. Kiti visi iš to gimbę atsitikimai. Dėlko tas viskas kilo, Kokios matosi pasekmės.

Verteivybė. Atsitikimai ir visokios permainos ant verteivystės lauko (biznjuje); nu-bankrutinimai (niekuomet vienok apie bankru-tą neminėt, jeigu tas da neatsitiko, o tik spėja-ma, jog atsitiks).

Nepaprastos. Įvairūs keisti ir nepapras-ti atsitikimai, paslaptingi gamtos apsireiškimai,

, „vaidenimaisi”, nepaprasti išgamos (apsigim-eitai).

Pramonija. Įvairūs sumanymai valdžios ar privatinų kapitalistų statyti fabrikus, tro-bėsius, dirbtini gelžkelius, vieškelius, tiltus, lai-vus, kasti kanalus, steigtis knygynus, mokyklas, kooperacijas, ratušas ir tt.

Kregždunaitis.
(Toliaus bus.)

Žemes drebejimo intekme ant žmogaus psychologijos.

Žinomas psychologijos tyrejas, italų mokslo vyras Lombrozo, tyčia užsidavė aprašyti vieną iš baisiausiu priginties apsireiškimu — žemės drebejimo, ir kaip tas veikia ant žmogaus. Jisai tvirtina, kad tokios rūšies katastrofos (baisių atsitikimai) duodačios progą ištirti tokį žmogaus dvasios gilumą, kokio niekas ir nei-kuomet negali suprasti nei permatyti paprasto-se gyvenimo sąlygose, nei pat žmogus. Apsa-kymai žmonių, kurie likosi gyvi po žinomojo drebejimo Sicilijoje, parodo nustebinančius dalykus, kurie apsireiškė pas žmones po itekme didžiausios baimės, ir išgačio. Vienas pa-sakoja, kad matęs sveto pabaigą ir esąs pilui-tikras, jog pasaulio pabaiga negali buti kito niška. Tokios tamšybės ir kluikumo jis nie-kad nemate. Kitas sako: „Mačiau siubu-jančius ir griuvančius namus, gyvenimai puolė vieni ant kitų, atsišvėrė žemės baisiausios at-varos, plyšiai, iš kurių girdėjau kaukimą, tarsi ten buvo užmušinėjama didele daugybė žvērių. Mūsų, kad mirtis užviešpatavo, kaip kad sapnuose apsireiščia; nebet irėjau jokios vilties nei jausmo, kad tai dar bučia gyvas. Jaučiaus išas mirties rankose ir tarsi su savo vėlė beatisveikinai, kaip manom po mirties būsiant.”

Nei vienas, kad ir iš sunkiai sužiesticijų, nekalba apie pajautimą fiziško skausmo, jie nejunto skaudejimo. Persigandimas visiškai apėmė smegenų centrą ir visai užgesino pajau-timą. Žmonės su nulažtomis rankomis bėgo čielę mylia, visai nepatémiję šito. Tula metris, su labai sužiesta akia, kad paskiau prisijeo visiškai išmesti tą akį, tvirtino, buk ji mažiausio apie tat supratimo naturejusi. Žmonės bėgiojo basi, daugiausiai vienuos marškinuos, nejausdami šalčio nei žaiždų ant kojų; juos gi-nė pabégimo instinktas iš katastrofos vienos nežinia kur. Pasakoja, kaip akies mirksniu nutirpo čielę minia žmonių vienoje dirbtuvė. Priė pat katastrofą, 300 darbininkų stojo į darbą. Štai — ur-r-r! sudrebėjo žemė. Dirbtuvėje visus žmones ištiko paralyžius. Kada direktorius iššaukinėjo po vieną vardais persi-tikrinimui, ar visi liko gyvi, tai nei vienas balsas neatsiliepė. Jie nebesuprato skambėjimo net savo vardu. O vienas žmogus, kuriam prispausta koja geležiniu stulpu, tokiu, kad ir pajudinti iš vienos nebuvu galima, prašė, kad jam kuogreičiausia nupjautų koją. Tokis tai prisirišimas prie gyvasties!

Vaikai parodė didžiausį gabumą pasipri-sinime baimei. Mažutė, keturių metų mergaitė likos atrasta visai rami, po keturių dienų, nors buvo viena griuvėjuose be maisto. Užklausus, kai ji veikė, atsakė, laukusi tévo ir miegojusi. Kiti trys vaikučiai, amžiaus 7, 5 ir 3 metų, po septynių dienų buvo atkasti; juos rado tarpe griuvėsiu, kaipir sklepė. Iš netycių jie radė kur ten užgrautą šepukę, biskutų eukraus, apelsinų ir duonos. Jie ramiai laukė, tikėdami, kad kas-nors ateis jų atkasti. Visai ne-zinojė nei laiko, nei kas čia atsitiko.

Tulas žmogus, gulėjės po griuvėsius dvi dienai, pasakojo, kad jis mūsijęs, jog tik pora valandų tas laikas tetruso. Supratimas laiko dingsta umai, jeigu viskas taip netikėtai persi-keičia; kartais laikas pailgsta, o kartais visai trumpu beatrodo.

O kaslink moraliskumo, tai Lombrozo sa-ko, jog panašios katastrofos priveda žmogaus prigimtį prie žvériškumo. Taip va, Sicilijo žemės drebejimo laiku buvę epizodai žvériškos žmonių kovos už gyvastį. Vienas senis užmušė kudikį pasipainiojusį ant jo kelio. Dalyda-mies duoną vyrai atstundinėjo moteris ir vakius, atimdinėjo maistą jiems iš rankų.

Laiškai in Redakcijā.

Gerbiamoji Redakcja!

Meldžiu patalpinti šią draugams vertėjams žinutę:

Aš verčiu dabart „Parinktos mintis Juozapo Madzini“ ir turiu išvertęs Oktavo Mirbo „Kare.“

Nors šie nedideli veikaleliai, tečiaus pranešu, idant tas darbas nereikėtų dviem dirbtis.

Su pagarba

K. J. Baronas.

ŠIS--TAS.

Kunigai apie krikščionybę. Kremono katalikų vyskupas, Bonomelis, maždaug taip kartą rašė savo draugui, popiežiui Pijui X: „Labiausia piktina krikščioniškus jausmus, kuomet Dievo motiną ir šventuosius žmones stato beveik lygiais Kristui. Kada mesto gatvėmis neša Dievo motinos ir kitų šventųjų paveikslus arba kokias nors relikvijas, tai žmonės nusiėmė kepures atsiklaupia prieš juos; kada gi per tas pačias gatves nešasi Kristus Švenčiausio Sakramento pavidale, tai vos vienkiems kępuru kilteli.“ Tas pats vyskupas toliaus rašydamas apie šventą Ekspedytą (kurio iš tikro neiknomet nebuvos) vadina jį „kokiu tai šv. Ekspedytu“ ir sako: „Ir yra žmonių ne tik tokiai, ką tiki į jį, bet ir tokiai, ką tą tikėjimą pinigiskai išnaudoja, ir ant galos tokiai ką dasileidžia išnau doti.“ Da toliau vyskupas Bonomelis rašo: „Nebér nieko stebetino, kad dabartiniose laikuose augstesnieji Italijos luomai šalinasi nuo bažnyčios. Tas atsitinka, nes dabartinis katalikų tikėjimas ir bažnyčia, tai įvairių kvalių ceremonijų, papratimų ir davatkybių mišynys. Jos tik užima temsuis, o piktina sveiką protą (atte a trastullare il popolo senza uno „scopo eche offendendo buon senzo“).

Curicho kunigas Kutleris kartą taip rašė: „Kodel jūs (kunigai) sakote beturčiams kad jū vargus ponas sumazis, o turtingų negažinat, kaip tai Jėzus darė? Kodel iš jūs burnų nelecia perkonai prieš turtinguosius, o tik beturčius išbarat už jū panorėjimus? Jūsų krikščionybę, tai krikščionybę turtingųjų, o ne beturčių!“

Vyskupas Ne toris mokino (427 metais), kad Dievo nega lima sau perstatyti žmogaus paveikslę, nes Dievas neturi nei pradžios, nei galo ir užima visą svetą.

Arius tvirtino, kad Dievas tėvės vyresnis už Dievo sunū.

Elviro soboras (kunigų ir tikičiųjų susirinkimais) griežta uždraudė téplioti šventųjų paveikslus. Poteriauti prieš šventųjų paveikslus skaitesi pagoniška apeiga.

Visokių kunigų buta.

Z. A.

Krasos dėžutė.

Ig. Šukiu, Rhone: — Ponius Pilotas, anot istoriko Josephus, buvęs samnitų tau-tos, kuri gyveno gilioje senoje vienoje Italijos provincijoje. Buvo tai maišyta indo-europiška gentis. Iš jų kilo vėliaus tauta sabiniečių, kurių dailias mergaitės rymičiai grobystavo. Samnitai buvo stabmėdžiai. Tokiu buvo ir Pilotas. Šis apsužrus vyras paėjo iš žemo luomo, bet pasalumais ir politikavimais įsi-gerbė Rymo valdžiai, gavo žydū žemėje prokuratoriaus (kaip ir general-gubernatoriaus) vie-tą ir balsių žydus kamavos. Patį Kristų jis nuteisė prikry-ziut nedelto, kad jis butų radęs jį kaltu, bet tik norėdamas farizėjus tarp savęs su-taikinti; vienok jis savo tikslo neatiseckė. Ant jo buvo da-nešta skundai Ryman ir im-pe-torius Kaligula atėmė Piloto urėdą. Padavimai sako, kad Pilotas save nusiužedęs.

Detrojėciui: — Tarpe J. Nieniaus ir B. Michailiutės reikalą pavedėm jiem patiem ypatiskai užbaigtį, be to tam-sta neuurodėt reiškių faktų, su kuo ir kaip tas atsitiko; to-dėl nedėsime laikraštini.

Nesibijk kentėjimų. Is-karčiųjų šaknų išauga stebeti-ni žolynai, kurių kvepėjimas nutildo skausmus.

No. 1005. — Gvarantuota per W. F. Severa Co. sulyg įstatymais apie Maistą ir Vaistą, nuo 30 d. Berželio, 1906 m.

TIE, KURIE VEIKIA.

Šiam laike ypati kuri nori nars ką padarit ant šios pasaules turi buti druta, sveika ir energiška. Jos orga-nizmas turi buti drutas, kraujas turtingas, o funkcijos kožno organo reguliariski. Atsitikime silpnumo nervu

SEVEROS
NERVOTONAS

yra tam tikra pašelpa; duoda pajiegą ir energiją silpnom ypatom. Nuo nerviško skaudėjimo galvos, nuo prispa-dimo smegenu, nuo visokio nerviškumo, nuo benniegos, nuo hysterijos ir suardymo nervu tas vaistas yra kuoge-riaujas. Kaina \$1.00.

NERVISZKAS IR
NESPAKAINAS.

Buvau toks nerviškas ir nespakainas, kad mažiausiai trukmą negalėjau nukesti, bet kada emiau Severos Nervotoną gavau spakainumą. Ypatingai éminas vlenos porcijos prieš naktinį miegą yra labai pasek-mingas, nes jis duoda spakainumą nervų ir gera miega.

Ludwik Pokorny, Elma Iowa.

JEIGU NETURI APETITO,

o kankina tave nemalumas, skaudėjimas galvos, inkstumas ir užkitejimas tai rei-škia kad tavo pilvas yra baisei nesveikas.

Severos
Kartumas ant Pilvo

suteiks gerą rezultatą. Valgis bus gardus ir išein ant naudos, jaigu tik imsi porcija-to vaisto prieš valgi. Pažymiai palengvi-na malimą, ir kartu yra geriausiai vaistu, kuris sustiprina žmogų kada atsitinka vi-sokios malariškos ligos ir visokios pilvo li-gos.

Kaina 50 centu ir \$1.00.

Ant Pardavimo Kožno Apteko. — Nepriimk į vietą Severos kitu vaistu. Daktaro patarimai dovanai.

W. F. SEVERA Co.

ŠPIKUČIAI.

Suvamyletojas dai-nos.

Ponia: — Onute, uždék Margiui ant snukio apinasri. — O kam, poniu?

— Aš tuojo pradėsiu giedot

A buturities.

Matai, žmogeli, kokius negerus vaisius atnešé girtuok-liaivimas; dabar turi visa kai-riają pusę suparalyžiuotą...

— Kvailumas tik! Mano liga ne nuo girtuokliaivimo pareina, nes aš visuomet su dešineja ranka stikleli laikau.

Drovi mergaitė.

Mergaitė: Mama, aš sarma-tjuos maudyties, nes vištomas.

Motina: Tai nieko, dukrele, vištų nereikia sarmatyties.

Mergaitė: Mama, tai nors gaidi išvaryk!

Istoriski landunai.

— Mama, ar tu manai, kad buvo Nojaus arkoje ir taraka-na?

— Taip, vaikeli. Aš manau, kad jie pirmiau įlindo arkon, negu pats Nojas įlipo.

Žiurékite!

Bra varas turi ant pardavimo ke-lius gerūs saliunas už gyyus pinigus (cash) arba ant išmokėjimo. Atsi-šaukite arba rašykit:

Brewing Co. Agent,
Washington Inn. 434 High str.
Port Amboy, N. J.

Ant pardavimo.

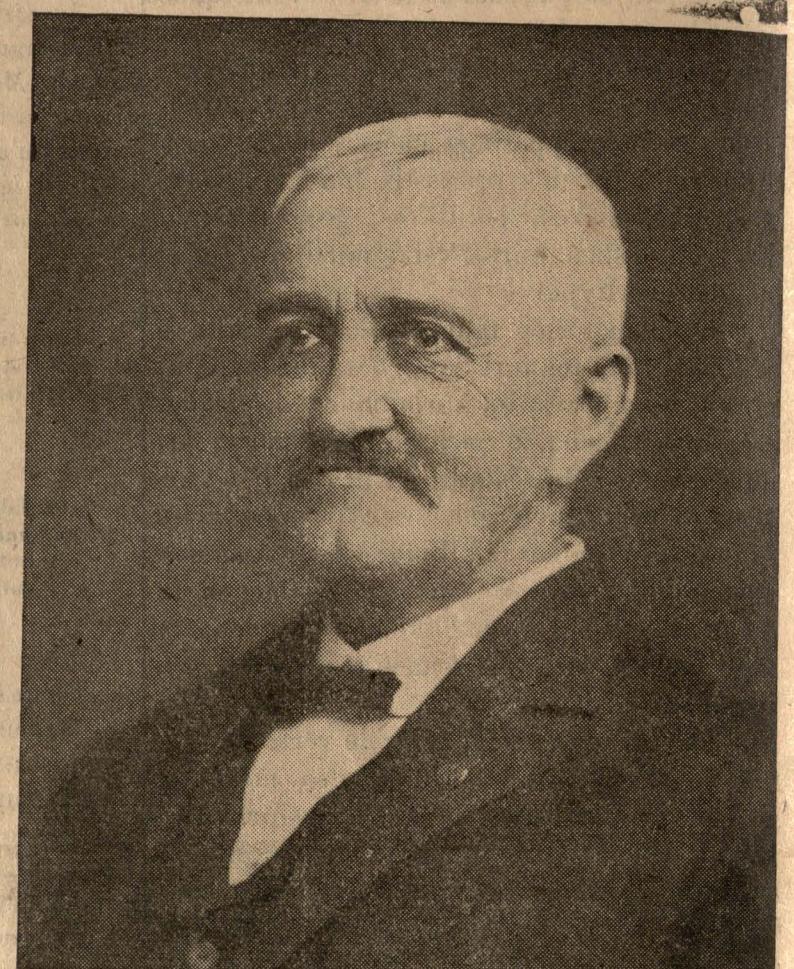
Štora is bučernia geroj vietoj ap-gyventa lietuviu iš Kauno ir Vil-niaus rėdybų, po šiuo adresu:

J. Kraliukas,
91 Warwick str.,
Newark, N. J.

(68)

ŠEIMYNINKYSTEI.

Ledu skrynos (ice-chests), visuo-met turi buti užlaikomas švariai, visiek ar jos butų gyvenamuose na-muose ar biznio vietose, nes kitaip jas pavirs į besiveisimo vietas viso-kių ligų ir greitai pagimdyd ligas skilvyje ir žarnose. Visuomet pirk-tikai geriausiai maista, švaru ir švie-zią ir nelaikyk ilgai liekanų nuo valgijų virtuveje. — Neprileisk mu-sių prie maisto. — Visuomet turėk-savo namuose Trinerio Amerikoni-kaijį Elikayrą Karojo Vyno ir var-tok jį taip tankiai kaip tik pajausi kokią nors pėmainą savo apetite. Vynas yra labai geras vaistas nuo skilvio ir žarnų ligų, ir taipgi labai gelbsti nuo mažkraujystės ir abelno silpumo. Vaistas privers prie dar-bo gromuliaivimo organus, suregu-linus gromuliaivimą ir priduosis jiegą visam organizmui abelni. Gauna-mas aptiekose. Jos. Triner, 1838. 1889 So. Ashland ave., Chicago, Ill.

JEREMIAH A. STOBER.

JEREMIJOŠIUS A. STOBER, Republikonų kandidatas an-Valstijos Iždininko, yra Pensylvanijos vokiečiu iš Lancaster pat-vieto. Jis gimė ant farmos, šešiolikos metų gavo vietą štere ir visą savo amžių buvo geru darbininku. Jis yra tokiu žmogumi, koks reikalaujama svarbiam urėdini Valstijos Iždininko, nes jo praktika vertelystėje daro jį atsakančiu tai vietai. Parodymui, kiek jam žmonės tiki reikia pasakyti, kad per 28 metus jis buvo teisėju pakajaus, 30 metų — sanariu Republikon komitės Lancasterio paviete, per ilgus metus — sanariu Valstijos Republikon komitės, ketverius metus — sanariu Perstatytojų namo ir per aštuonerius metus — Val-stijos senatoriu. Visas jo viešas gyvenimas parodo jo gabumus ir sažiniskumą. Taigi ir kaičio valstijos iždininkui, jam galima tiketi, kad dabos žmonių pinigus, jam pavestus. Visi mūsų valstiečiai turėtų už jį balsuoti.

KAROS SYRUP

uzteptas ant duonos yra gerai alkanaam vaikui arba vyru. Pamėkink ir persitirkink koks puikus skonis. Yra tyras ir handingas — maistinėmu viršija kitus syrups. Priliūnas visiems. Zmonės, kurių ydūrūai nesuvirima kitą syrapą, Karo valgo liūsai.

Karo
CORN SYRUP

10 C. uz DIDELE BLEKINE
Klausk savo groserniko

Pranešame gerb. savo skaitytojams, kurių prenumeratos laikas jau pa-sibaigé, idant pasiskubin-tu atnaujinti. — „Vien. Lietuvn.“ išleistojai.

CEDAR RAPIDS
IOWA

NUOGI ŽMONES!

Praėjus vasarai ir užstejos vėsiems vakarams, reikia atsakantiai sunaudoti laiką, kad pažinti pasaulį ir nuogus žmones; o savą prisdengti, kad nebūti tokiai nuogalais ant kno bei proto, kaip vyrai teip moteris, kuriuos aprašo visais jų gyvenimo darbais:

„BALTRAMIEJAUS NAKTIS“.

Yra tai viena iš akyviausių naujai išėjusių knygų, ką tik iš po spaudos! Ji yra teip labai pageidaujama, naudinga ir smagi skaityti kaip ir „RAISTAS“.

„BALTRAMIEJAUS NAKTIS“ pati už save kalba ir tie, kurie ją skaitė. Iš daugeliu, čion nors keletą talpiname:

Guodinotas Tamista J. Naujokas:

„BALTRAMIEJAUS NAKTIS“ apturėjės perskaičiau, už ką esu labai dėkingas! Vertimas ir kalba labai gera, spaudos darbas atliktas puikiai. Knigos išitura labai žingėdi ir naudinga, apšviečianti protą ir be abejonių šią knygą lietuviui ant pagriebimo skaitys, ji labai platinis. Naudingas darbas!

Lubo velydamas, L. M. Kazius, Shenandoah, Pa.

Malonus Tamista!

Apturėjau „Baltramiejaus Naktį“ ir niekas mane teip labai nenulinksmio kaip šią knygą. Yra tai puikus rubas, geriau papuošia protą, ne kaip kokie puikiuose kuno rubai. Iš tos knygos daug dasižinojau, ką kitur nieko to negalejau surasti. Širdinga ačiu už išleidim!

Su širdingais linkėjimais, A. Keršis, Box 420, Turtle Creek, Pa.

J. Naujokas. Garbus viengenti!

Dėkingas už „Baltramiejaus Naktį“, yra tai neapsakomas vertės naudinga knyga, kad net nežinau kaip už tokį veikalą galėtai Jums atsilyginti. Jeigu ne tokais mano dabartinius užsižiūmimas, tai eičiai ir išplatinti tarp mūsų miesto lietuvių. Dar kartą tariu ačiu!

Su guodone, A. Povilaika,

804 Bank st., Waterbury, Conn.

Bet ir kiti viengentiai nemažiau prakilniai rašo, dėkavodami už „BALTRAMIEJAUS NAKTI“. Kad teip akyva, naudinga ir pageidaujama knyga, linkėtina ją perskaityti kiekvienam. Nors ta didelė knyga, o kaina tik 75 centai.

Čionai paduodame antgalvius skirsniičių italpos:

Reitarai. Ant rytojaus. Karaliaus dvariečiai. Atverstas. Pamokslas. Partijos vadovas. Pasikalbėjimas autorius su skaitojtu. Pirštiniatė. Medžioklė. Vienmuysis ir Klerkų Pieva. Baltoji magija. Apšmeiža. Pasimatymas. Tamsumas. Prisipažinimas. Privatiška audijencija. Apskelbta. Kordeljeras. Jotė. Paskutinis bandmas. Dvidešimta ketvirta Rugpjūčio diena (t. y. „Baltramiejaus Naktis“). Du vienuoliu. La Rošlio apgulimas. La-Nu. Užpuolimas ir ligonibus bei galas mnoguju.

Steliuojant siūlyti 75 ct. markėmis ir adresuoti:

J. Naujokas,

120 Grand st., Brooklyn, N. Y.

Galima gauti ir pas literatūros agentus ir Lietuvos yra sandėlis: M. Šlapė. Lienės-Paseckaitės Knygyne, Vilniuje. 18. Šv. Jono gatvė.

„RAISTAS“ jau agentams neduod, bet stačiai nuo savęs tik už \$1.00. Netrukus ir su BALT. NAKT. teip bus.

Išleidėjas J. NAUJOKAS.

**D. RICHTER'S
"PAIN-S
EXPELLER"**

Tel. 2834 Greenpoint.
**PUIKIAUSIA VIETA LIETUVIAMS
pas PETRA A. BRAUGELI.**
Skanus alus, gardi arieliai, elius, vi-
sekių vynas, kvepanti cigara, ir pul-
kų užkandžiai. Salė dėl mitingų ir
veselių. Nepamirškit šios atsak-
čiausios vietos, o busit užganėdinti.
73 GRAND STR. BROOKLYN, N. Y.
Palci Wythe Ave.

F. Ad. Richter & Co.
215 PEARL ST., NEW YORK.
Tėmikiai ant Ankero
ženklo apsaugo mo

Walter A. Saxon,
Garsingiausias advokatas apie linijęje
kuris laimejo sunkiausias provas.
217 Havemeyer St., Huber Building,
Opposite Williamsburg Bridge,
BROOKLYN, N. Y.
Telephone: 5271 Williamsburg

ARGO**Gloss Starch**

Palaidas KRAKMOLAS, stovint krutuvėse po len-
tynu, sutraukia dulkes ir nešvarumus, todėl jūsų
skalbiniai esti pilkai-balti arba geltoni.

ARGO yra geriausias kramolas skalbiniams. Galima vartoti
šaltą ir karštą. Nusipirk gryno ARGO. Prekė 5c.

ZMIJECZNIK
TO LIAUSIA NUESSI.

Geriausias Linimentas arba PAIN EXPELLERIS ant svieto nuo visokių GALVOS skaudėjimų, KAULU, PERALIMO, REUMATIZMO, STRENŲ SOPĖS, SAUSGELŪ, KAKLO, GALVOS SUKIMO IR DIEGLIŪ.

Jeigu nori ligoje ir nelaimėje pasigelbėti, neješkok rodos pas kokių nemokitus žydelius ar kryžiokus savo priepluly, bet kreipkis arba tiesiai parašyk pas savo locnė vienantauti, reikalaudamas tikrų grynu ir gydančių vaistų — pas ALBERTĄ G. GROBLEVSKIJ,

Plymouth, Pa.

garsų dirbėja „Lenkiškų ir Lietuviškų gyduolių“, o persitikrinsi, kad neisikleisi veltui ir ant apgaivysčių savo sunkiai uždirbo cento.

Turime gyduoles nuo visokių lidių, kokios tiktais randasi ant svieto terp del senų žmonių, kaip del kukių, vyrų ir motery.

„Lenkiškai—Lietuviškai“ vystai jau tukstančius padarė sveikais — išgydys ir Tave!

Ypatingai SLAPTAIS ligas gydome ir gilioje slaptoje užlaikome, kaip kunigas išpažinti. Delto jeigu trokšti tikros gydytojai pagelbos, aprašyk savo negerovę, aiskiai ir su smulkmenomis, pridėk 2 centu ant atsakymo laiškui, o niekunomet to nesigailėsi.

Adresuok:

Albertas G. Groblewskis
Cor. Elm and Main Sts.
Plymouth, Pa.

Naujai atspausdinti, labai gražus.
1. Didis Lietuvos Kunigaikštis Vytautas.
2. Didis Lietuvos Kunigaikštis Keistutis.
3. Didis Lietuvos Kunigaikštis Algirdas.
4. Didis Lietuvos Kunigaikštis Gedeminas.

Paveikslų miera 22x28 colių.

Prekė 35c. kožnas.

Paveikslas revoliucijos Lietuvoje, didumas 22x28. Prekė \$1.00.

Pinigus prisiūdamas adresuok:

J. J. PAUKSZTIS & CO.
224 E. Main st. PLYMOUTH, Pa.

SKAITYK O ZINOSI VISA.

Jagu neturi mano katalogo rašyk šendien o apturusi gerensiu armoniku, skripketų, trubų, koncertinių ir daugybę kitokių muzikališkų instrumentų. Cisto auksas 14 K. Šliūpinis ziedai, dziergorių, lencigėlių, spilkų, kolciukų, kompasų aukštinis ir paukštuotų gerų brityv, visokio skiriaus drukavojimo masyniukų, albumų portretams, revolverams, šaudyklas, guminui literiui, adresam pečėčių, istoriui ir maždaug nyky kokiui tik randasi lietuviškai kalbai, gražių popierų del raišmo gromatu su puikeisiais apskaitymais ir dažnoms su drukuotais oplinkų konvertais tuzinai už 25c 5 tuzinai už \$1.00, 1000 už \$6.00. Lietuviška biblija arba šventas raštai seno ir naujojo testamento lietuviškom literom puslapių 1127 drūčiai abdaria, prekė su prisūntumu \$3.00. Elektrinių želdas no reumatizmo, sudurtinimo kūno, atgaivinimo kraujų, sutaisimo nervų ir daugybę kito kūlio ligų. Tkustankai žmonių dekavojų už ižgydymą, 14 K. paukštuotų ant 20 metų prekė \$3.00. prasto \$1.00. Prisūntume savo tikrą adresą už 5c. markę arpturus sio mėto katalogą dykai už 500 paveikslais ir 1000 naudingu daiktų.

Storikam, agentam ir pedilioram parduodu visokiuos tavorus labai pigiai. Reikalaudami visa pas tikrą lietuvišką gausite, teisingus tavorus.

Adresuokite: K. WILKEWICH, 112 Grand St., Brooklyn, N. Y.

PROVU KANCELARIJA.

MES APDIRBAM PROVAS IŠ VISU AMERIKOS DALIU.

Didžiausios provos yra tuj mysl prietelių, kuriuos patiko nelaimė ir jie trotijo kojas, rankas, akis arba kaip kitaip tapo labai pažeisti dirbant pabrikose, kasyklose (maiunose) arba keliaujant ant geležinkelio. Tokiuose atsitikimose kogreiciusia duokite žinia mums, nes mes užsiūlam tokiomis provomis ir už žmonių sužedimus (koliestvas) jems ataprovojam nuo vieno šimto iki penkiolikos tūkstančių dolerių. Jeigu kuris esate sužėdėtas du metu atgal, ir už tai mes jums atlieškome už sužedimus. Dėl reikalių mysl ofis yra atidarytas nuo lirmos (1) val. po pietų iki keturių (4) po pietų. Rodę kiekvienam duodam dykai. Jeigu kuris negaliat pribut paskirtomis, minėtomis valandomis, tai prašom parašyti, kuris valandą jūs mislijat pributi, o mes jūs paauksime ofise, dieną ar vakare.

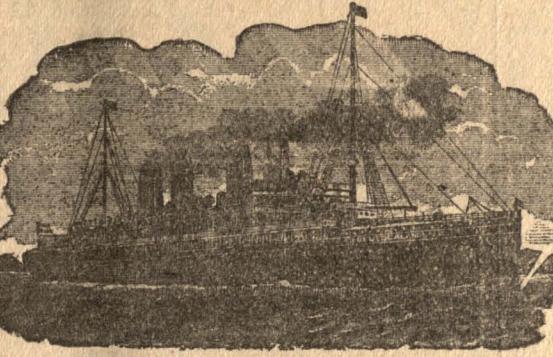
Kitokios provy neapsiūmam, taip tik sužedimus (koliestvų) provas. Atejų i mysl ofis klausite po vardu John W. Sankaitis, su kuriuo galėsite susikalbeti Lietuviškai, Lenkiškai etc. Per laisvius duodam atsakymą visokiuose provy reikaluose.

TELEPHONE 8357 CORLIANDT. Adresas:
NEW YORK LAW COMPANY,
87 Nassau st., Room 611, New York City.

DIDŽIAUSIA IR SENIAUSIA LIETUVIŠKA AGENTURA
PARDUODA ŠIFKORTES ir SIUNCIA PINIGUS.

Ofis

120-124 Grand Street,
BROOKLYN, N. Y.

PINIGU SIUNTIMAS.

Siuncia pinigus į visas svieto dalis, saugiai, greitai ir pagal tos dienos kursą. Norinti siu-
sti pinigus į krajų savo giminems arba pažiūstams — siusk juos per musų offisa, o greičiausiai ir
saugiausiai nueis, ir ne vien vietiniai, bet ir iš kitų kraštų per čia pinigus siuncia, todėl kad per čia
siučiamiai pinigai greičiausiai nueina.

ŠIFKORTES.

Čia galima gauti šifkortes ant visų geriausių linijų ir greičiausiai laivų į kur tik nori išvažiuoti
ar atvažiuoti. Šifkorčių prekės čia tokios pat kaip ir pačių kompanijų ofisose. Čia ir tikietus
ant geležinkelio galima gauti iš New Yorko į pietines ir yakarines valstijas.

Gyvenanti kituose miestuose teip-pat čia gali viską gauti per susirašymą, kaip tai: šifkortes
ir pinigų pasiuntimą.

DIDŽIAUSIA KRAUTUVÉ KNYGU.

Čia galima gauti visokias lietuviškas knygias, kokios tik yra išėjė iš po spaudos, kaip svietiš-
kas teip-pat ir maldų knygas.

Rašydamai su bent kokiais reikalais visada adresuokite šiteip:

J. J. PAUKSZTIS ir K. BRAZYS,

120-124 Grand Street,
Brooklyn, N. Y.

224 E. Main Street,
Plymouth, Pa.

, VIENYBĖ LIETUVNIKU".

AGENTAI.

W. Sarpalius. Alden, Pa.

Baltimore, Md.

J. Luis, 521 W. Baltimore st.

P. Glaveckas 635 W. Lombard st.

Lit. National Library,

646 W. Lombard st.

Brooklyn, N. Y.

E. Fromas, 73 Grand St.

T. Jarmala, 217 Berry St.

Cambridgeport, Mass.

S. Gritz, 541 Main St.

P. Bartkevičius, 719 Main st.

Chicago, Ill.

Jos. Valmeris, 168 W. 18-th st.

P. M. Kaitis, 221 Wabansia Ave

M. M. Juška, 1289 W 22 st.

Elisabeth, N. J.

Dom. Boczkus, 211 1-st St.

E. St. Louis, Ill.

K. J. Baranauskas 452 Collingsville ave

Easton, Pa.

Feliksas Raulynaitis, Box 196

Kenosha, Wis.

M. K. Petruskas, 918 Gunie st.

Montello, Mass.

B. P. Miškinis, Box 124

Newark, N. J.

TEMYKITE!

Uzdejau Krautuvę Apsiavimui
(Shoe Store)

Visokiam pasirinkime ir prekės.
Atsilankykite ir persiliudykite apie
daugumą ir geriau tavoru.

L. Buczinskis,
213 Grand St., Brooklyn, N. Y.

LIETUVIŠKA KARČIAMA
A. ADŽGAUCKO,
palei lietuvišką bažnyčią,
Plymouth, Penn'a.
Skanus alus, puikiausia arielska,
visokis vynas, porteris,
elius ir kvepiant cigara.
Atsilankykite pas seną būnerių ir
visiems pažįstamą A. Adžgaucką.

Old Phone 293-R. New P-ne 1500-R.
Lietuviškas Graborius,
Fr. Kavaliauskas,
Karietos Laidotuvėms, Vese-
lioms ir Krikštynkms.
57 Cor. Hazle & Stanton st.,
Wilkes-Barre, Pa.

PIRMAS LIETUVIŠKAS
Fotografistas ir Maliorius
VISOKIŲ ABROZU.

Darba—
atlieku pui-
kiai už prie-
namą preke.

Kogeriausia
daran nau-
jas skripkas
ir taisau.

G. BENSON,
328 Bedford ave. BROOKLYN,
N. Y.
(tarpe So. 2-nd ir 3-rd st.)
Galerija atidara nuo 8 rytė iki 6 val. vakare.
Utarninkas ir Subatomis iki 9 val. vakare.

Naujas Tel. 1005. Senas Tel. 578M

Dr. Albertas Kauffman
Gydymo iš seno kraus.
Specijalistas nuo visokių
ligų.

gydo net labiausiai užsisenėjusias vyry, motery ir kudiki ligas.
Galima srušinėkėti lietuviškai, len-
kiškai, rusiškai, vokiškai ir slaviškai.
VALANDOS PRIEMIMO.
nuo 8 iki 10 iš rytė, no 2 iki 4 po piet
nuo 7 iki 9 vakare.
No. 51 N. Washington street
Wilkes-Barre, Pa.

New Phone 4023-2. Lock Box 48.
CHAS. ADAMS.
Laikau agenturą, parduodu šilkortes
ant geriausių linijų ir greičiausiai lai-
vų ir siunčiu pinigus į visas vietas da-
lis, saugiai, greitai ir pagal tos dienos
kurso. Prieg tam laikan HOTELI.
Chas. Adams,
George ave & Ash st., Parsons, Pa.

Jonas S. Lopatto,
Attorney and Counsellor-at-Law (Lietu-
viškas advokatas pabaigęs Pennsylvanijos
Universitetą), užslima varymu prėvū vi-
nuose teismuose.

Offisas rumuoje 47-48-49 Bennett
Building, kampo Public Square ir North
Main Street, WILKES-BARRE PA.

Teleponas naujas Offiso 37

" " Residencijos 1284-R.

Lietuvizkas Ziegormeistras.

Szuomi užsiimu jau 18 metų.

François vienam Hestuviam, kad uždėja didelį karštuvą
visokio džiegornikui ir žiedui:
kaip tai, taikrodžių sieninių,
sieninių dysto auksio viryškai
ir moterišku su gražiu kvie-
timo ir t. t. Visokis žiedui
būdingas ir nėra nėra
būdingas, o dideliu
pastrikavimo ir už prieinamas
preke. VISOKIŲ MUZIKOS
IRANAI.

M. MINKUS,

upas Haneock ir
E. Mark str. Wilkes-Barre, Pa.

P. V. ROVNIAEK & CO.

Seniausias Lenkiškai-Slaviskas

BANKINIS NAMAS

Uždėtas prieš 21 metus.

KANCELARIJOS: 25 Ave. A., New York, N. Y.
612-614 Grant st., Pittsburg, Pa.
305 North Water st., Connellsville, Pa.

TAUTIEČIAI!

Jeigu norite siužti pinigus į seną krajų, arba reikalinga
kokia roda ar pagelba —

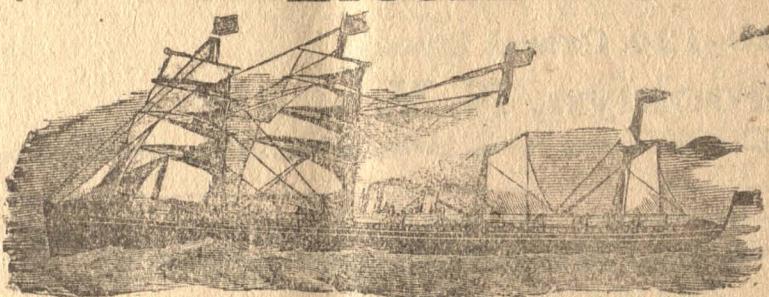
Paminkite, kad P. V. ROVNIAEK & CO. seniausias
bankierius viso Amerikoje, žinomas, kad teisingai, pigiai ir
greitai siunčiam pinigus. Parduodam laivakortes ant visų linijų,
kaip tai: Bremen, Hamburg, Rotterdam, Antwerp, Anglia,
Fium, Libau ir t.t. Paimam visokias reikalavo turto ir krei-
vijos provas. Priimam ant padėjimo pinigus ir už metus mo-
kam procentą.

Su bent kokiui reikalu kreipkitės ypatiskai ar per laišką:

P. V. Rovnianek & Co.,
25 Ave. A., NEW YORK, N. Y.

Max Kobre BANK

10 Canal Str.—142 Division Str., New York
Filija 81 Grand st. Brooklvn. N. Y.

Prioteliai! duodu jums žinią, kad mes parduodam Sifkortes ant visų
greičiausiu laivu už pigiausią prekę. Esu užtvirtintu agentu ant linijų
North German Lloyd Bremeno; Hamburg Amerikan Line Hamburg, Red
Star Line, Antverpo ir Netherlands Lines Roterdamo. Siunčiame pinigus,
kurius jusų prioteliai gauna į 15 dienų. Musų kantoroje galite sus-
nekėti lietuviškai ir lenkiškai. Ateikite ir persiliudykite, kad mes per
52 metusko kožu apsiėjome teisingai. Teiposi pardidame tiketus ant
visų geležinkelio Amerikoje ir Europoje.

Duodam žinoti kad mes priimam pinigus į depositą bankos ir mokam
3 1/2 procentus ant metų. Procentą tik tą mokam nuo 50 dolerių ir vir-
šas, ale kad buva padeti ne mažiau kaip 6 mensesius. Padėti ir išimti
gali kožna dieną nuo 9 rytė iki 2 po pietų, ir nuo 4 iki 8 val. vakare.

Daktaras Tiess, Julian Czupka.

Adwokatas ir Notary Public.

Ofisai: 3 N. Main st., Wilkes-Barre

Pa., kasdien.

138 S. Washington Ave.

Seranton, Pa.

Panėdėliai ir Kety. nuo 6 iki 7 val.

Užsiūmė provomis Wilkes-Barre

ir Scranton ir teipgi pas skvairas, pa-

liudijimus (dovinastis) išrupinu

Rosijo ir Lietuvos.

GERIAUSIA UŽEIGA LIETUVIAMS

— pas —

JonaKulboka

SKANUS ALUS, GARDI ARIELKA,

VISOKI VYNAI,

KVEPIANTI CIGARAI.

74 Grand st., Brooklyn, N. Y.

(kampus Wythe ave.)

LIETUVIŲ DAKTARAS.

Daktaras drąsgysčių: Šv. Jurgio,

D. L. K. Gedimino, Šv. Petro ir Povilo

OFSISO VALANDOS: TELEPHONE:

8-10 A. M.

1-2 A. M.

6-8 A. M.

1950

GREENPOINT.—

DR. H. MENDLOWITZ

271 Berry st., Brooklyn, N. Y.

PLYMOUTH NATIONAL BANK,

East Main st., Plymouth, Pa.

KAPITOLAS..... 100.000

PERVIRSISS..... 60.000

Tris procentas mokame ant padėjimo pinigus.

Bus išmokėta ant kiekvieno pa-
reikalavimo.

Geriusiai užtikrinta urė-
džia banka.

John R. Powell, Prezidentas.

John J. Moore, Vice-President.

G. N. Postlethwaite, Kasierius.

New Phone 1284-R.

PUIKUS HOTELIS!

KAZ. MILIŠAUSKO.

Geriausiai užeiga lietuviams.

Salė Mitingams ir Susirinkimams.

Prie k tam laikau kriaunčyste.

Stel- liuotus siutus dirbu pagal naujusiai

mažai, už prieinamą prekę.

Reikale nepamirškite savo lietuvi-

243 E. Market st., Wilkes-Barre, Pa.

Hotelis žemai, o kriaunčyste viršų.

NEAPSIGAUK PATS SAVE.

Vyrai ir moteris, kurie apsigaudinejai patys, yra didžiausiai savo
priesai. Dievas davė Tau sveikatą, ta didžiausią turta, idant ją ser-
getumei ir atsakančiai naudotumeis. Didelės upės susileja į mažu
upeliu. Didelis medis išanga į mažu atžalų teipgi ir sun-
kios naikinės žmogų — li-
gos ir išsiplečia iš menkų
apsireiškimų nesveikumų; to-
dėl jei pajutė tuojuo nesigydys
o sakydams lanksi ry-
tojan, tada apsigaudinei
patsai save.

Neapsigank patsai save be-
laikant rytojan, ateik ar
rašyk dar siandien lietuviškai,
pas gerai žinomus pasaulejo
Profesorius, kurie tuojuo
uzsins užsieniu. Tavo sveikata, sute-
kiant vaistus ir pagelba, teip
kaip ir tiems tulstančiamis iš-
gydytu, kai jau kitą daktarai
buvo atsiiske, nustojant vil-
ties. Neapsigank pats
save, ilgai. Neatidėliok, kad
iš menkų nesveikumų, pasi-
darętų didelė liga. Bet jei es-
jan apsileidės ir liga yra pa-
vojin, nemustok vilčies, nors
kiti daktarai nesigydys. Musų
garsus Profesoriai yra atsi-
mėja Medicinos mokslo ir ži-
no, kai ir kada reikia daryti iš-
gydymi, kada kitai nesusejē
pagelbėti. Atsilankyk ar para-
pačiai pats-tas: gavėnia
praėjo, kita dar toli.

Dr. O'Malley išaiškina priežastį
pasekmingo gydymo.

IŠSIVERŽIMAS.

VERIKOSELE arba netikrasis IŠSIVER-
ZIMAS. HYDROCELE arba vandeninis IŠ-
SVERŽIMAS. PUCKAI ir visokios UODOS
LIGOS.

Be jokios operacijos, skaudėjimo, ar apleidimo savo
kasdieninio darbo.

PRIEŽASTYS ISGYDYMO.

1. Deltu — kad jojo neskaudantis iš-
gydymas yra naudojamas per 25 m.
ir likos ištyrinėtas per daugelį metų
o taip vadiniams išsiveržimo speciali-
stai stengesi naudoti ir sekt paskui jų.
2. Deltu — kad jisai jau išgydė 12,
000 ligoniu, daugelis atvažiavusių iš
tolymu šaliu dėl išsigydimo ir pa-
sekmignai išgydė savo išradiniu.
3. Deltu — kad jisai gali medegiskai
ir profesionaliskai užtikrinti kožnų
priadejimą, kuri duoda del savo
ligonui, o gyvendamas ir prakti-
kuodamas tarp jų 25 metus yra ge-
ras liudijimas apie jo tinkumą.

LIUDININKAI ISGYDYMO.

G. A. Fritzsinger, (palicmonas)
išgydymas nuo sunkaus išsiveržimo 5
metų atgalios, nuo tada nenešioja
jokių diržų.

Thom. R. Williams, anglekasis iš
Hyde Park, išgydymas nuo išsiver-
žimo, 5 metų kaip diržo nenešioja

William H. Adams, fajermanas
Sheldon Axle Works, Wilkes-Barre

išgydymas nuo išsiveržimo, kuria tu-
rejo per 15 metų.

R. D. Greenwalt, Plains mašinistas
pri Prospect brékerio, 2 vaikai 3
ir 9 metų senumo, išgydymas nuo išsi-
veržimo, o dirba, nenešioja diržo 2 m.

Su tokiomis priežastimis ir liudijimais ar da vilkumet atsišaukt pas
Dr. O'Malley kuris jus egzaminavos už dykų ir pasakys kas jums kenkia
ir kaip apsiginti. Geriau pasinaudot iš 25 metinių praktikos ir nustot jieš-
kot pagelbos kur kitur, kuriye jus tik apgaudinės ir nieko negelbės jums.
PASIKALBĖJIMAS DYKAI — YPATISKAI AR PER PAČTĄ.

Atsiūliu adresą, o prisiusim knygutę su abrožėliais apie išsiveržimą
užpečytam koperte.

DR. ALEXANDER O'MALLEY,

158 Washington st., Wilkes-Barre, Pa.

Kur galima susikalbėti Lietuviškai, Lenkiškai ir kitomis kalbomis.

Telephonas 8 S.

P. V. Obiecunas & Co

Cor